

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm den 3 augusti 2015

Remissvar från TV4 och C More ("TV4-gruppen") – promemorian *Framtidens filmpolitik* (Ds 2015:31)

Sammanfattning

- TV4-gruppen välkomnar regeringens ambition att utforma en ny filmpolitik i syfte att stärka kvalitet, förnyelse och tillgänglighet i svensk filmbransch.
- TV4-gruppen är negativa till förslaget i promemorian att staten ska ta ett helhetsansvar för den nationella filmpolitiken. Dagens stora framgångar för svensk film har sin grund i den samarbetsmodell mellan bransch och politik som filmavtalet innebär.
- TV4-gruppen är negativa till förslaget att särskilja filmen från annan kultur och höja mervärdesbeskattningen på biografföreställningar från sex procent till 25 procent. Biografen är branschens viktigaste källa till intäkter och ett minskat biogående/minskade biointäkter skulle påverka hela filmbranschens ekonomi, samt indirekt även affärsförutsättningarna för svensk tv-bransch.
- TV4-gruppen anser att den föreslagna inriktningen för filmpolitiken riskerar att skapa en allt tydligare polarisering i branschen mellan smala/konstnärliga filmer och bredare filmer med stor publikpotential. Regeringen bör se över kvalitetsbegreppet och tydligare lyfta fram publika kvaliteter inom ramen för vad som ska anses vara värdefull film.
- TV4-gruppen vill lyfta fram att dagens finansiering genom filmavtalet redan är otillräcklig. Regeringens ambition att stödnivåerna ska ligga kvar på samma nivå som tidigare i filmavtalet är därmed inte tillräcklig och innebär att branschen även i fortsättningen kommer att lida av underfinansiering. Vår bedömning är att produktionsstödet till svenska film- och tv-produktioner måste öka med 200 miljoner kr per år.
- TV4-gruppen ser positivt på förslaget att produktionsstöd även ska kunna gå till dramaserier. TV4-gruppen ställer sig dock frågande till hur detta ska finansieras då den

TV4 AB

POSTADRESS 115 79 Stockholm
BESÖKSADRESS Tegeluddsvägen 3
WEBB tv4.se, tv4gruppen.se
VÄXEL 08-459 40 00
FAX 08-459 44 44
ORG NR 556242-7152

finansiering som tillkommer genom filmavtalet redan i dag är otillräcklig, och det vore mycket olyckligt om det innebär minskade medel till långfilmsproduktion.

- TV4-gruppen är negativa till förslaget att produktionsstöd ska bli äganderättsgrundande, vilket skulle göra det ännu svårare att få privatkapital att investera i svensk film. En förutsättning för att kommersiella parter ska våga investera i majoriteten av alla filmprojekt är att offentliga medel räknas som mjuka pengar.
- TV4-gruppen anser att promemorian är alldeles för vag vad gäller den olovliga hanteringen av film. Den illegala spridningen av film och tv-program på nätet är branschens enskilt största problem och regeringen bör inom ramen för filmpolitiken ta till krafttag för att avhjälpa detta, vilket även skulle adressera de ekonomiska utmaningar branschen står inför. Sverige behöver mer effektiva åtgärder mot illegal spridning av film och tv-program på nätet och det finns ett behov av att även i framtiden avsätta medel för branschens långsiktiga arbete mot illegal spridning.
- TV4-gruppen noterar att promemorian inte innehåller något förslag om skattelättnader för att attrahera internationell produktion till Sverige. Vi anser att det är en central fråga att gå vidare med om Sverige skall vara relevant som produktionsland även i framtiden. Regeringen bör utreda denna fråga vidare.
- TV4-gruppen anser att ansvaret för fördelningen och prissättningen av rättigheter i visningsfönstersystemet uteslutande ska skötas av marknaden även i fortsättningen. Staten bör inte ha någon som helst inblandning i detta.
- TV4-gruppen ställer sig frågande till att promemorian inte ger några detaljer kring filmstödet storlek och övergripande fördelning, vilket är avgörande för att kunna göra en relevant bedömning av förslaget som helhet. TV4-gruppen anser också att en framgångsrik filmpolitik förutsätter betydligt tydligare mål och prioriteringar för Svenska Filminstitutets arbete, med fokus på både bredd och spets, samt helhetansvar snarare än detaljstyrning.
- Slutligen vill TV4-gruppen betona sin avsikt att fortstätta delta som en aktiv och engagerad aktör i svensk filmpolitik. Tillgången till högkvalitativa svenska filmproduktioner är viktigt för vår verksamhet, och vi är hängivna uppdraget att upprätthålla Sveriges ställning som framgångsrik filmnation. TV4-gruppen kan dock inte baserat på det nuvarande förslaget ta ställning till hur ett eventuellt framtida engagemang kan se ut om filmavtalet upphör. TV4-gruppen är positiva till att diskutera en förlängning av filmavtalet.

TV4 AB

POSTADRESS 115 79 Stockholm

BESÖKSADRESS Tegeluddsvägen 3

WEBB tv4.se, tv4gruppen.se

VÄXEL 08-459 40 00

FAX 08-459 44 44

ORG NR 556242-7152

Inledning

TV4-gruppens roll i svensk film- och tv-bransch

TV4-gruppen är Sveriges största tv-hus med en tittartidsandel inom traditionell tv på 30 procent av det totala tittandet i huvudmålgruppen 15-64 år. TV4, fri-tv-kanalen som utgör navet i TV4-gruppens kanalutbud, är landets enskilt största kanal i samma målgrupp. TV4 erbjuder bredd, mångfald och kvalitet i alla dess former och programgenrer, både när det gäller underhållning, nyheter, sport, barnprogram, filmer och samhällsprogram.

Inom koncernens verksamhet ryms också några av de största och mest populära tjänsterna på nätet, i mobilen, surfplattan och on demand. En av dessa tjänster är TV4 Play, som samlar rörligt material från hela TV4-Gruppen under ett paraply, liksom abonnemangstjänsten TV4 Play Premium, som bland annat erbjuder alla TV4-kanalerna live via datorn, mobilen och surfplattan, men också via Apple TV - där TV4 var första tv-kanal i Norden att finnas - och Chromecast.

C More Entertainment erbjuder ett stort antal premium-tv-kanaler samt ett omfattande on demand-bibliotek under varumärket C More via traditionella plattformar och via C Mores tjänst på nätet (cmore.se) som finns tillgänglig via datorn, mobilen, surfplattan, Chromecast m.m.

TV4 och C More har varit parter i filmavtalet sedan 1993 respektive 2006. TV4 har bidragit med omkring 11 miljoner kronor per år och C More med omkring 2 miljoner per år. Utöver TV4s bidrag till filmavtalet är TV4 även med och direkt samproducerar eller finansierar ett stort antal film- och tv-produktioner varje år. Som exempel kan nämnas *Solsidan*, *100-åringen som klev ut genom fönstret och försvann* samt *Beck*-filmerna. Utöver C Mores bidrag till filmavtalet finansierar C More löpande svensk filmproduktion genom s.k. pre-acquisition (dvs. att i ett tidigt skede redan innan produktionen har påbörjats förvärva visningsrättigheter). Exempel på sådana förvärv är *Återträffen*, *Monica Z*, *Äta sova dö*,

TV4 AB

POSTADRESS 115 79 Stockholm

BESÖKSADRESS Tegeluddsvägen 3

WEBB tv4.se, tv4gruppen.se

VÄXEL 08-459 40 00

FAX 08-459 44 44

ORG NR 556242-7152

Turist, En duva satt på en gren och funderade över tillvaron och Hundraåringen som klev ut genom fönstret och försvann.

TV4-gruppens engagemang i filmpolitiken grundas i en vilja att vara en aktiv och bidragande part till den svenska filmbranschen. I egenskap av part till filmavtalet har TV4-gruppen getts en plats vid förhandlingsbordet och därmed en reell möjlighet att driva sina frågor och lyssna in andra parter. Mot denna bakgrund är det inte helt utan oro som TV4-gruppen, utan föregående dialog, mottog statens ensidiga uppsägning av filmavtalet.

TV4-gruppens perspektiv på svensk filmpolitik

TV4-gruppens centrala roll i finansiering, produktion och visning av svenska film- och tv-produktioner har gett oss djup inblick i branschens dynamik och utmaningar genom hela näringskedjan: från idé och manus till visning i tv och genom video-on-demand. Utifrån vår erfarenhet och roll i branschen har vi följande utgångspunkter för våra ställningstaganden:

1. Nya former och lösningar för svensk filmpolitik behövs

Svenska film- och tv-aktörer har genomgått, och genomgår fortfarande, omvälvande förändringar i digitaliseringens spår. Flera betydande utmaningar återstår och filmavtalet i dess nuvarande form svarar inte upp till dessa på ett bra sätt. Det finns därför ett behov av att utveckla nya former och lösningar för att stödja svensk film och för samverkan mellan bransch och politik på filmens område. TV4-gruppen välkomnar därför regeringens ambition att utforma en ny filmpolitik i syfte att stärka kvalitet, förnyelse och tillgänglighet i svensk filmbransch.

2. Stöd till långfilmsproduktion bör stå i centrum för svensk filmpolitik

Filmen, och i synnerhet långfilmen, spelar en särskilt viktig roll för den svenska film- och tv-branschen i stort. Långfilmen attraherar kapital, utvecklar kompetens och talanger, bidrar med infrastruktur och resurser och leder utvecklingen av filmupplevelsen i samarbete med biograferna. Svenska långfilmsproduktioner lider dock i många fall av lönsamhetsproblem till följd av de betydande budgetar som krävs och det begränsade publikunderlaget i det

TV4 AB

POSTADRESS 115 79 Stockholm

BESÖKSADRESS Tegeluddsvägen 3

WEBB tv4.se, tv4gruppen.se

VÄXEL 08-459 40 00

FAX 08-459 44 44

ORG NR 556242-7152

svenska språkområdet. Detta är den viktigaste anledningen till varför Sverige behöver ett nationellt filmstöd, ett stöd som kompenserar filmskapare för den risk och de svaga marknadsutsikterna det innebär att göra en svensk långfilmsproduktion. Genom att säkerställa en fortsatt livskraftig svensk långfilmsproduktion säkerställs också resurser, kompetens, talanger och infrastruktur för andra produktioner av rörlig bild.

3. Illegal spridning av film och tv-program är branschens största utmaning

Den illegala spridningen av film och tv-program på nätet är film- och tv-branschens enskilt största problem och många av de utmaningar som vi står inför i dag har sin rot i de stora intäktsförluster som piratkopieringen och den illegala spridningen innebär. Enligt en rapport från Film- och TV-branschens samarbetskommitté ("FTVS") och Novus Opinion använder 29 procent av svenskarna illegala tjänster för att se film och tv-program. Under 30 års ålder är andelen 61 procent. Tillsammans konsumerar dessa illegalt ca 280 miljoner filmer och tv-program per år bara i Sverige. Om de illegala alternativen inte fanns tillgängliga uppger de som använder dessa att de i stället skulle köpa en tredjedel av de filmer de idag tittar på illegalt, motsvarande över 800 miljoner kr årligen i förlorade intäkter till följd av det illegala tittandet.

Regeringen bör inom ramen för filmpolitiken ta till krafttag för att avhjälpa detta problem, vilket även skulle adressera de ekonomiska utmaningar branschen står inför. Exempel på vilka konkreta åtgärder som bör vidtas är att, i likhet med andra EU-länder, införa en tydlig möjlighet för rättighetsinnehavare att kunna kräva blockering av illegala tjänster så att de inte kan nå internetanvändare i landet. Även om det pågår en rättslig process där denna möjlighet kommer att prövas är det sannolikt att det kommer att ta lång tid innan frågan är slutligt avgjord av de svenska domstolarna.

4. Fortsatt samverkan mellan stat och bransch

Filmavtalets konstruktion, med ett ömsesidigt ansvar och bidrag till svensk film från stat och bransch, har fungerat väl som utgångspunkt för svensk filmpolitik och inneburit att Sverige hittat en unik balans i avvägningarna mellan politikens, marknadens och branschens

TV4 AB

POSTADRESS 115 79 Stockholm

BESÖKSADRESS Tegeluddsvägen 3

WEBB tv4.se, tv4gruppen.se

VÄXEL 08-459 40 00

FAX 08-459 44 44

ORG NR 556242-7152

intressen. Dagens stora framgångar för svensk film, såväl publikmässigt som i internationella filmfestivaler, har sin grund i den samarbetsmodell mellan bransch och politik som filmavtalet innebär. Det finns skäl att löpande se över och omarbota formerna i och upplägget för detta avtal, men i grunden är det en modell som gynnat den svenska filmbranschen enormt. Den nationella filmpolitiken bör därför även i fortsättningen bejaka samarbetsmodellen.

Utifrån ovan nämnda utgångspunkter har TV4-gruppen följande övergripande synpunkter på förslagen i promemorian.

Övergripande synpunkter på förslagen i promemorian

Filmpolitikens inriktning

TV4-gruppen anser att regeringens förslag till ny filmpolitik lider brist på tydliga visioner och mål som sätter publiken och brukarperspektivet i fokus.

En av de stora övergripande frågorna för svensk film är avvägningen mellan å ena sidan de smalare och mer konstnärliga filmerna och å andra sidan de bredare filmerna med stor publikpotential. Promemorian ger vid handen att framtidens filmpolitik kommer innehålla en tydlig uppdelning mellan dessa två typer där de smalare och mer konstnärliga ges betydligt mer resurser. Den föreslagna inriktningen för filmpolitiken riskerar att skapa en allt tydligare polarisering i branschen mellan smala/konstnärliga filmer som utvärderas mot kvalitativa mål, samt bredare filmproduktioner som hänvisas till marknadsstöd. Detta är mycket problematiskt.

Vikten av att svensk film lyckas producera publiksuccéer bör inte underskattas. Vinsterna från dessa produktioner är en förutsättning för att vi ska kunna ha en vital bransch med starka produktionsbolag, distributörer och kommersiella visningsfönster. TV4-gruppen anser därför att regeringen bör se över kvalitetsbegreppet och tydligare lyfta fram publikkvaliteter inom ramen för vad som ska anses vara värdefull film. Annars kommer vi

TV4 AB

POSTADRESS 115 79 Stockholm

BESÖKSADRESS Tegeluddsvägen 3

WEBB tv4.se, tv4gruppen.se

VÄXEL 08-459 40 00

FAX 08-459 44 44

ORG NR 556242-7152

aldrig att få svensk film som är angelägen för alla i Sverige, och som är den svenska publikens första val.

Framtidens filmstöd

TV4-gruppen är negativa till regeringens förslag att staten ska ta ett helhetsansvar för den nationella filmpolitiken. Det är TV4-gruppens övertygelse att filmavtalets samarbetsmodell mellan stat och bransch ligger till grund för dagens svenska filmframgångar, och med en helstatlig filmpolitik riskerar den hittills så framgångsrika dynamiken att gå förlorad.

TV4-gruppen ställer sig frågande till att promemorian inte ger några detaljer kring filmstödet storlek och övergripande fördelning, vilket är avgörande för att kunna göra en relevant bedömning av förslaget som helhet. TV4-gruppen anser också att den ledning och styrning av Svenska Filminstitutet (SFI) som föreslås saknar förutsättningar för ett framgångsrikt genomförande. Det är TV4-gruppens övertygelse att en framgångsrik filmpolitik fordrar betydligt tydligare mål och prioriteringar, med fokus på både bredd och spets, samt helhetsansvar snarare än detaljstyrning.

TV4-gruppen vill också lyfta fram att dagens finansiering genom filmavtalet redan är otillräcklig. Den kraftiga försäljningsnedgången för DVD och Bluray har minskat de tillgängliga medlen för nya film- och tv-produktioner och det fattas idag betydande belopp i dramaprojektens finansieringsplaner, där tv-kanalerna är samproducenter. Regeringens ambition att stödnivåerna ska ligga kvar på samma nivå som tidigare i filmavtalet är därmed inte tillräcklig och innebär att branschen även i fortsättningen kommer att lida av underfinansiering. Vår bedömning är att produktionsstödet till svenska film- och tv-produktioner måste öka med 200 miljoner kr per år.

Efterhandsstöd och utvecklingsstöd

I promemorian öppnas det upp för såväl en breddning av efterhandsstödet som utvecklingsstödet. TV4-gruppen har inget principiellt emot detta men vill poängtera att stöden redan idag är underfinansierade och att en breddning av stöden kommer kräva en

TV4 AB

POSTADRESS 115 79 Stockholm

BESÖKSADRESS Tegeluddsvägen 3

WEBB tv4.se, tv4gruppen.se

VÄXEL 08-459 40 00

FAX 08-459 44 44

ORG NR 556242-7152

utökad budget för att inte urvattna dess effekt. Det bör även i sammanhanget påpekas att viss lärdom borde dras från den satsning på utveckling av dramaserier som skedde i senaste filmavtalet. Enligt TV4-gruppens syn har detta lett till att stora medel lagts på att utveckla projekt som marknaden inte efterfrågat. Det är av stor vikt att de begränsade resurser vi har inom svensk film läggs på projekt med en tydlig potential att förverkligas. Ett enkelt sätt att skapa bättre förutsättningar är att en erfaren producent, gärna med stöd av ett visningsfönster om det rör tv-drama eller distributör om det rör långfilm, har bedömt projektet som i alla fall någorlunda möjligt att genomföra.

TV4-gruppen vill också betona producentens alltmer avgörande roll i projektutvecklingen av långfilm och tv-drama. I dagens filmlandskap intar producenten en alltmer central roll tillsammans med regissör och manusförfattare, såväl för finansiering och genomförande som för den kreativa utvecklingen. Regeringen ger i promemorian uttryck för en överspelad syn på produktionsbolaget som en passiv part som kopplas in i ett senare skede i ett utvecklingsprojekt. I själva verket spelar enskilda producenter eller produktionsbolag ofta en avgörande roll från start och utgör en kvalitetsmarkör. TV4-gruppen anser därför att stöd till utvecklingsprojekt bör villkoras att en producent eller ett produktionsbolag redan är en del av projektet.

TV4-gruppen vill också lyfta fram behovet av att se över produktionsbolagens villkor för intjäning samt säkerställa att de är transparenta och rättvisa. Det finns stora svenska produktionsbolag som kan arbeta med marginaler som är så stora som 30 procent av den totala budgeten. Detta är inte hållbart i en bransch där samma projekt i andra led kan dras med lönsamhetsproblem.

Produktionsstöd

Precis som framkom under regeringens samtal med branschen har våra dramaserier haft stora framgångar internationellt och med hjälp av produktionsstöd kan dessa satsningar utvecklas ytterligare till gagn för hela den svenska film- och tv-branschen. TV4-gruppen ser därför positivt på förslaget att produktionsstöd även ska kunna gå till dramaserier. Det bör

TV4 AB

POSTADRESS 115 79 Stockholm

BESÖKSADRESS Tegeluddsvägen 3

WEBB tv4.se, tv4gruppen.se

VÄXEL 08-459 40 00

FAX 08-459 44 44

ORG NR 556242-7152

dock poängteras att det kommer krävas relativt stora summor produktionsstöd för att ett sådant stöd ska göra någon egentlig skillnad. TV4-gruppen ställer sig därför frågande till hur detta ska finansieras då det vore mycket olyckligt om det innebär minskade medel till långfilmsproduktion.

TV4-gruppen är negativa till förslaget att produktionsstöd ska bli äganderättsgrundande, vilket skulle göra det ännu svårare att få privatkapital till att investera i svensk film. I regeringens samtal med branschen framkom att investeringar i filmprojekt är förknippade med hög finansiell risk och det är få kommersiella aktörer som vågar investera. En förutsättning för att kommersiella parter ska våga investera i majoriteten av alla filmprojekt är att offentliga medel räknas som mjuka pengar. Skrivningen på sidan 96 i promemorian om att *”det offentliga filmstödet till produktionsbolagen ska tillgodoräknas produktionsbolaget som egen och intäktgrundande andel vid fördelning av framtida intäkter”* är därför mycket olycklig.

Om promemorians författare egentligen åsyftade vikten av att det nuvarande producentstödet skulle tillgodoräknas producenten, vilket vi inte ser några problem med, bör detta förtydligas för att undvika oklarheter.

Filmkommissionsverksamhet

TV4-gruppen noterar att promemorian inte innehåller något förslag om skattelättnader för att attrahera internationell produktion till Sverige. Vi anser att det är en central fråga att gå vidare med om Sverige skall vara relevant som produktionsland även i framtiden. Det finns i dag ett stort antal regioner som erbjuder skattelättnader, och i många fall tappar vi svenska produktioner till dessa länder och regioner. Regeringen bör utreda denna fråga vidare.

Spridning

Såsom det påpekas på flera ställen i promemorian är det en stor utmaning att finansiera film och tv-drama. En finansiering bygger till stor del på att de producenter, distributörer och respektive visningsfönster som deltar i finansieringen, under stor möda har kommit överens

TV4 AB

POSTADRESS 115 79 Stockholm

BESÖKSADRESS Tegeluddsvägen 3

WEBB tv4.se, tv4gruppen.se

VÄXEL 08-459 40 00

FAX 08-459 44 44

ORG NR 556242-7152

om en fördelning och prissättning av rättigheterna. Detta är absolut inget som staten bör blanda sig i, utan låta den fria marknaden ta hand om. Promemorian nämner även möjligheten att titta närmare på att skapa en sökplattform för filmer. Även detta är något som den fria marknaden bör ta hand om (se exempelvis startupbolaget Playpilot).

TV4-gruppen anser också att promemorian inte lyfter piratkopieringsfrågan tillräckligt tydligt. Den illegala spridningen av film och tv på nätet är branschens enskilt största problem och många av de utmaningar som vi står inför i dag har sin rot i de stora intäktsförluster som piratkopieringen innebär. Promemorian saknar en framtidsanalys och en långsiktig åtgärdsplan för detta enorma problem. Regeringen bör inom ramen för filmpolitiken ta till krafttag för att avhjälpa detta, exempelvis genom att införa liknande åtgärder som redan finns på plats i flera andra länder som kommit längre i hanteringen av problemet (se ovan). TV4-gruppen efterfrågar även initiativ från regeringen för att säkerställa att det informations- och opinionsbildningsarbete i piratkopieringsfrågan som hittills skett inom ramen för filmavtalet fortsätter i det fall att regeringen tar ett helhetsansvar för filmpolitiken. Detta mycket viktiga arbete kräver både ekonomiska medel och långsiktighet, och är en viktig del av lösningen på de problem branschen står inför idag.

Finansiering och styrning av filmpolitiken

TV4-gruppen är negativa till förslaget att särskilja filmen från annan kultur och höja mervärdesbeskattningen på biografföreställningar från sex procent till 25 procent. Varför ska film inte längre betraktas som kultur på samma sätt som andra kulturformer med sex procents moms, såsom teater och opera?

Biografen är också filmbranschens viktigaste källa till intäkter och ett minskat biogående skulle påverka hela filmbranschens ekonomi, samt indirekt även affärsförutsättningarna för svensk tv-bransch. Risken är att finansieringen av nya produktioner blir ännu tuffare än i dag, vilket går rakt på tvärs med regeringens filmpolitiska ambitioner.

TV4 AB

POSTADRESS 115 79 Stockholm

BESÖKSADRESS Tegeluddsvägen 3

WEBB tv4.se, tv4gruppen.se

VÄXEL 08-459 40 00

FAX 08-459 44 44

ORG NR 556242-7152

Slutligen vill TV4-gruppen betona sin avsikt att fortstätta delta som en aktiv och engagerad aktör i svensk filmpolitik. Tillgången till högkvalitativa svenska filmproduktioner är viktig för vår verksamhet, och vi är hängivna uppdraget att upprätthålla Sveriges ställning som framgångsrik filmnation. TV4-gruppen kan dock inte baserat på det nuvarande förslaget ta ställning till hur ett eventuellt framtida engagemang kan se ut om filmavtalet upphör. TV4-gruppen är positiva till att diskutera en förlängning av filmavtalet.

Stockholm den 3 augusti 2015

Åsa Sjöberg
Innehållsdirektör, TV4-gruppen

Daniel Adrian
Chefsjurist, C More Entertainment AB

TV4 AB

POSTADRESS 115 79 Stockholm

BESÖKSADRESS Tegeluddsvägen 3

WEBB tv4.se, tv4gruppen.se

VÄXEL 08-459 40 00

FAX 08-459 44 44

ORG NR 556242-7152